

ВСЪКА МАЙКА Е СВЕТИЦА

Тѣ седѣха вече втора година единъ до другъ. Владимиръ бѣше синъ на фабрикантъ, а Николайчо — трето дете на бедна вдовица. Първиятъ бѣше винаги добре облѣченъ и обутъ, носѣше хубава чанта, пълна съ безброй моливи, кутии и пѣстри книжки. Николайчо — слабичекъ, свитъ, облѣченъ въ вехти преправени дрешки, — имаше само христоматия и нѣколко извехтѣли тетрадки. Тѣ не си говорѣха никога. Макаръ да седѣха заедно, пакъ си оставаха чужди единъ на другъ.

По едно само си приличаха — бѣха винаги намусени и мълчаливи. Владимиръ бѣше загубилъ рано своята майка, а втората жена на фабриканта не внасяше нито лжчъ на радостъ въ неговата жадна за милувки душа. И детето вехнѣше и се топѣше въ своята самота.

Николайчо имаше всичко това предостатъчно. Той можеше до насита да се гали на своята майка, седналъ въ скута ѝ, обвинилъ ржце около шията ѝ. Тогава се чувствуваше по-щастливъ и по-доволенъ отъ всички. Но когато братята не припечелваха нищо и се връщаха безъ пари и хлѣбъ, тѣ и тримата се притискаха къмъ майката, загледиани въ очитѣ ѝ, отъ които капѣха сълзи. А ако пъкъ биваше тя болна, което често се случваше, децата се чувствуваша така нещастни, сякашъ нѣкаква бездна се откриваше предъ тѣхъ, готова да ги погълне.

Една сутринъ Владо завари Николайча захлупенъ на чина съ скрита между ржцетѣ глава. Той седна мълчаливо до него и заслуша. Стори му се, че Николайчо плаче. Плачътъ ставаше по-нездържанъ и разтърсваше слабото му тѣло. Владимиръ постоя една минута въ недоумение.

„Защо плаче? Да не го е ударилъ нѣкой?“

Плачътъ ставаше все по-неудържимъ. Раменетѣ на наведеното дете нервно потръпваха. Владимиръ се наведе надъ него и тихичко попита:

— Защо плачешъ, кажи? Загуби ли нѣщо или нѣкой те удари? Кажи де? Отговоръ не последва. Тогава Владимиръ хвана главата му и бавно я издигна. Лицето му бѣше облѣно въ сълзи. Никога той не бѣше виждалъ по-скръбно лице. Той пакъ повтори:

— Кажи!

— Мама е... Много е болна, — ридания го задавиха.